

**NICHOLAS
IRVING &
GARY BROZEK**

**STROJ NA
SMRT**

SKUTEČNÝ PŘÍBĚH SNIPERA S 33 POTVRZENÝMI ZÁSAHY

COSMOPOLIS

**NICHOLAS
IRVING &
GARY BROZEK**

**STROJ NA
SMRT**

SKUTEČNÝ PŘÍBĚH SNIPERA S 33 POTVRZENÝMI ZÁSAHY

COSMOPOLIS

NICHOLAS IRVING

STROJ NA SMRT

Tento příběh popisuje skutečné události.
Některá jména a detaily byly změněny.

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

THE REAPER

Copyright © 2015 by Nicholas Irving.

Published by arrangement with St. Martin's Press. All rights reserved.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2015

ISBN 978-80-247-5610-3

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9806-6 (ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-9807-3 (ve formátu EPUB)

PROLOG

Mlhu mého spánku prořízl zvuk pageru. Posadil jsem se, kosti unavené a bolavé, a vklouzl do svých polních kalhot na míru. Zatímco jsem skákal do bot, nastavil jsem si kolenní chrániče a vzal si další výstroj. Jednou rukou jsem si nasazoval opasek, pomocí druhé se soukal do polního trička a hmátl přitom po sumce, kterou jsem si připnul. Ostatní členové mého družstva třetího praporu Rangerů se valili halou vstříc nové misi a já cítil zdvihající se mlhu. Byl čas postavit se novému úkolu a mně nohama kaskádovitě proudil adrenalin, což mě nabíjelo skoro tak jako elektrický proud.

Zaujal jsem své obvyklé místo v přípravně, v druhé řadě napravo od obrazovek, a upravil si loketní chrániče. Můj po-

zorovatel Pemberton se posadil vedle mě. Kývli jsme na sebe a usmáli se, oba si i beze slov vědomi faktů týkajících se našeho současného života v provincii Hilmand. Začínalo se zdát, že vše nabere pořádně na tempu.

„Na Hromnice o den více, člověče. Je to jako zatracený Na Hromnice o den více.“ Starý film, kde je Bill Murray chycen v časové smyčce. Každý den se budí s tím, že se dějí tytéž věci stále dokola. Já byl spíše fanda Lampasů, ale věděl jsem, co tím Pemberton chce říct.

Říkejme tomu náhoda nebo dobré načasování (nebo špatné načasování, v závislosti na úhlu pohledu), ale po třech dnech se to tu rozhodně nejevilo jako jedno z těch běžných nasazení, kde trávíte čas tím, že jdete třikrát týdně do posilovny, poflakujete se s klukama a přemýšlíte o věcech z domova, které tady postrádáte. Zde není čas na přílišné přemýšlení. Už během tohoto prvního týdne bychom se měli dostat do rytmu zdejšího dění. Měli bychom se vrátit na základnu jako zbytek chlapů a celý den někde prospat, dokud bychom nedostali výzvu pro noční operaci.

Takto brzy se v rámci tříapůlměsíčního nasazení dokázaly přizpůsobit naše myslí, ale ne naše těla. Seděl jsem tam a čekal na vedoucího týmu, se kterým měla proběhnout krátká porada. Plochou svých dlaní jsem si třel oční důlky v naději, že si pročistím zrak a vyprodukuji nějakou vlhkost, která mě uchrání toho, že se mi víčka pálivě zaříznu do očních bulv, pokaždé, když mrknu. Zrak je, především pro odstřelovače,

zásadní. Obzvláště od té doby, co permanentně pracujeme v noci. Rouška tmy měla širší využití než jen to, aby nám pomohla vyhnout se Tálibánu – také nám pomáhala vyhnout se mukám horka. Tělo má ale stále svůj vlastní rytmus a své vlastní cykly a být aktivní během noci chtě nechtě pořád narušuje rovnováhu.

Krátká porada našťestí dostála svému přívlastku krátká – byla to otázka několika minut. Procházeli jsme si terén – měli bychom se pohybovat na poměrně otevřeném a rovném území. Získali jsme také v kostce přehled o našem cíli – vysoce vážený člen Tálibánu, který pomáhal zásobovat nedalekou manufakturu na výrobu improvizovaných bomb. Abychom mohli tento úkol splnit, musíme zaujmout pozici mimo vlastní linie – zhruba pět kilometrů na sever od vesnice, kde by se měl podle informací našeho zdroje ukrývat cíl.

Co mně a Pembertonovi nemusel nikdo říkat, bylo to, že jedeme na vítězném koni. Až na jednu výjimku proběhly naše předchozí operace bez problémů. Ačkoli jsme byli jediná odstřelovačská dvojice ze všech čtyřiceti mužů naší čety, vždy jsme dostáli svému jménu a prokázali svou hodnotu. Atmosféra v přípravné místnosti mi připomínala dobu, kdy jsem hrával fotbal na střední škole doma v Marylandu. Už tam jsem býval něco jako tajná zbraň. Nebyl jsem žádné dvoumetrové a dvousetkilové monstrum – a nejsem ani teď. Byl jsem malý kluk, do určité míry vyspělejší, ale moje pri-

mární dovednosti byly lstivost a schopnost zachovat kamenou tvář, i když šlo do tuhého. Tohle byla válka, samozřejmě, ne hra, ale přesto mezi tím existovaly paralely. Fungovali jsme jako tým. Počáteční nervozita se postupně snižovala, ne-li úplně vymizela.

Chtěli jsme vidět akci a také jsme prokázali, že jsme jí schopni s dokonalou přesností, když jdeme proti nepříteli. Sebevědomí je jedna věc; domýšlivost je věc druhá. Nikdo v té místnosti se nezmohl na nic jiného než tiché ujištění, že to zvládneme a budeme za pár hodin zpět a budeme se moci připojit k nespavcům při sledování filmu nebo hraní her na Xboxu.

Nemůžu říct, že by tento postoj *máme-to-pod-kontrolou-netřeba-se-obávat* sdíleli i ti, kteří to měli za pár. Když můžete spočítat dny, které vám zbývají strávit na nepřátelském poli, na prstech dvou rukou, když je to odpočítávání skutečné, a ne jen něco, co prolétne kolem jako nějaký mlhavý přízrak, potom se vaše myšlenky odmítají podříditi většině.

Já také nikdy neočekával, že se stanu nejsmrtonosnějším odstřelovačem třetího praporu Rangerů, když mi končil tříiapůlměsíční služební turnus. Celý svůj život jsem snil o tom, že jednoho dne vstoupím do armády a budu bránit svou zemi. Že jsem dosáhl nějakého věhlasu, je částečně zásluhou štěstí a načasování, ale největší podíl na tom ve skutečnosti má to, že jsem byl extrémně dobře vycvičen.

STROJ NA SMRT

V mnoha ohledech jsem byl tím nejméně pravděpodobným kandidátem na to stát se tím chlápkiem známým jako „Stroj na smrt“. Slyšel jsem sám o sobě a svých smělych činech mnoho příběhů. Je pravdou, že v armádě se daří mýtům a legendám. Musel jsem se smát, když jsem slyšel, že mi je některými přičítáno více než sedm set zásahů.

Ne že bych nechtěl tímto způsobem přispět k tomu, aby mí kamarádi ve zbrani zůstali v bezpečí, nicméně je důležité držet se reality. Realita je třicet tři.

To je důvod, proč jsem chtěl napsat tuto knihu a podělit se s čtenáři o své zkušenosti. Poprvé jsem o sobě slyšel mluvit jako o Stroji na smrt po jedné operaci ne moc odlišné od té, kterou jsem právě popisoval. To pojmenování se mi zalíbilo a začal jsem na něj být patřičně hrdý, ale později jsem začal přemýšlet o některých věcech, které jsem udělal a zažil a které mě dostaly do pozice, jež mi toto uznání přinesla. Jak jsem řekl, byl jsem v mnoha ohledech tím nejméně pravděpodobným kandidátem, ale zároveň někým, kdo je předurčen k tomu být odstřelovačem. Pocházím z vojenské rodiny, četl jsem knihy a sledoval filmy, které oslavují odvážné činy vojenských hrdinů minulosti. Dokázal jsem vyjmenovat veškeré zbraně využívané ve válkách, kterých se má země kdy účastnila, nicméně jsem měl určitá fyzická omezení, kvůli kterým jsem se neviděl dál než v základním výcviku. Udělal jsem také plno začátečnických chyb – včetně toho, že jsem zaútočil na americký tank, když jsem se mylně domníval, že

se jedná o iráckého nepřítele, nebo když jsem uvolnil zásobník místo toho, abych stiskl spoušť ve chvíli, kdy jsem měl poprvé na bitevním poli popustit uzdu a vystřelit. Občas jsem také bojoval s autoritářskou podstatou života v armádě a dopustil se pár mladických nerozvážností.

Jako mladý jsem si válku představoval romantičtěji a později byl svědkem její krutější reality. Na těchto stránkách se s vámi podělím o příběhy, které odhalují, že Stroj na smrt je mnohem složitější a komplexnější než jen jméno a číslo. Doufám, že při tom také můžu vzdát hold mužům, které jsem znal a kteří přišli o své životy, a také bezpočtu těch, kteří podstoupili krajní oběti. Jak jsem řekl, měl jsem štěstí, že se můj čas, na který jsem byl vyslán do Iráku, a zejména také můj čas strávený v Afghánistánu v roce 2009, překrýval s obdobím zvýšené aktivity. Úspěch je záležitostí využitých příležitostí. I když mám na kontě všechny ty zásahy, vím, že bych nyní neměl co vyprávět, nebýt nezměrného množství ostatních lidí, kteří zajistili, že jsem se mohl při nasazení do akce předvést. Jim a mnohým dalším, o jejichž přispění jsem neměl možnost se dozvědět, patří mé poděkování.

|.

ŘÍKAJÍ MI STROJ NA SMRT

Ten test, kterým jsme měli projít onu třetí noc, kdy jsme sloužili jako podpora pro první četou rotu Charlie v Kandaháru, nebyl první ani poslední svého druhu. Vlastně už dávno před tím, než jsem se dostal na armádním žebříčku až sem a stal se odstřelovačem přímo v akci, jsem neustále čelil mnoha výzvám. To se ale v různé míře pravděpodobně týká všech lidí a jejich životních cest. S tím rozdílem, že mně se vše událo ve velmi krátkém časovém úseku. Narukoval jsem hned po ukončení střední školy v roce 2004 a sloužil na různých funkcích s třetím praporem Rangerů poté, co jsem prošel rangerským indoktrinačním programem – byl jsem kulometčík, vedoucí týmu kulometčíků, granátník, vedoucí týmu granátníků, vybraný střelec, odstřelovač, vedoucí týmu odstřelovačů a mistr odstřelovač.

Po tomto tří a půl měsíčním období od května 2009 po srpen téhož roku, kdy jsem již napočítal více než třicet tři odstřelů, mi zbývaly tři měsíce do čtyřiaadvacátých narozenin. Byl jsem několikrát nasazen v Iráku a Afghánistánu od roku 2005, oženil jsem se v roce 2007 a prošel více školeními a tréninkovými programy než někdo, kdo si vybral tu druhou cestu a navštěvoval vysokou školu.

Rád bych si myslel, že jsem se toho naučil dost, a jsem si jistý, že ano, ale když se to všechno dělo, připadal jsem si jako balvan, který se kutálí dolů z kopce, některé okolní věci drtí a jiné na sebe naopak nabaluje. Někdy to bylo bolestivé, jindy to byla zábava. A stejně jako každému, kdo by se takhle kutálel dolů, se mi z toho všeho trochu motala hlava.

Jak si jistě dokážete představit, obzvláště v tom období, které mi vyneslo přezdívku Stroj na smrt, neměl jsem příliš času si jen tak sednout a zpětně uvažovat o všem, co se mi přihodilo a co mě zavedlo do horké zóny. Věděl jsem, že to všechno byla jen shoda náhodných okolností, která nám dovolila vidět na vlastní oči tolik akce.

Když se kluci z Fort Benningu dozvěděli, že jsme byli převeleni do Kandaháru, hodně z nich nám říkalo, ať se připravíme na to, že se unudíme k smrti. Měl jsem štěstí, že jsem byl u roty Charlie, v první četě. Byla to nakonec jednotka, se kterou jsem v rámci praporu vyrůstal. Většinu těch kluků, ke kterým jsem měl být přiřazen, jsem znal.

Už jsme spolu dříve sloužili a byli to opravdu, opravdu skvělí chlapi. V určitém směru ale tohle mělo být jiné. Nyní jsem měl hodnost a měl jsem být jeden z těch mužů, kteří plánují mise a školí ostatní. Cítil jsem se na to připravený, ale také jsem věděl, že s velením jde ruku v ruce zodpovědnost. Nemohli byste sloužit v ozbrojených silách, pokud byste neměli smysl pro zodpovědnost za své kolegy vojáky, ale tohle mělo být ještě trochu na jiné úrovni. Nebyl jsem vždycky to nejzodpovědnější dítě, vždy jsem si rád užíval – a řekl jsem si, že v tomhle se nechci příliš měnit.

Před nasazením je člověk stále ve střehu. Když padlo rozhodnutí, že pojedeme do Kandaháru, všichni jsme tuto novinu přijali se směsí úlevy a zvědavosti. Druhý prapor Rangerů už byl v tu chvíli na místě a jejich chlapi hlásili, že tam zatím probíhá vše v poklidu. Jen pár misí. Nic zásadního. Nic, kde bych mohl chytit kulku.

Měl bych něco objasnit. Smysl té úlevy, kterou jsem zmiňoval. To bylo něco, co jsme z největší části říkali svým manželkám a partnerkám. Řekl jsem své ženě Jessice, že tohle bude nudné nasazení, nejspíše mé poslední. Že bych měl být pryč jen několik měsíců, a pak můžeme začít promýšlet další kroky našeho společného života. Afghánistán je na houby. Jen stěží tam na někoho narazíte – všichni žijí ukrytí v horách. Ale Kandahár je město. Tak žádný strach.

Po pravdě řečeno, kvůli všem těmto výše zmíněným věcem jsem byl ve skutečnosti pěkně naštvaný. Chtěl jsem

zažít tolik akce, kolik je jen možné. Ostatně jsem také trávil všechny ty roky tvrdou prací, abych se na to připravil. Staneš se odstřelovačem, chceš střílet. Chceš dělat svou práci. Takže spolu s nervozitou jsem cítil i zklamání a frustraci. Rozhodně mi nepomáhalo, že se všude po základně šířily řeči od ostatních kluků, kteří byli přiřazeni na předsunutou operační základnu Wilson, stejně jako od těch, kteří už byli v Kandaháru, že bychom si radši měli vzít všechny své Xboxy a PlayStationy a na všechna dostupná digitální paměťová zařízení si nahrát pořádnou dávku filmů.

O pár dní později jsem seděl v naší staré Mercury Grand Marquis za hnědou bránou, která oddělovala tajné pozemky třetího praporu v Benningu. Jessica vyplakala snad celou řeku slz. Cítil jsem se bezmocně a nebyl jsem schopen ji skutečně ujistit, že budu v pořádku, za což jsem byl sám na sebe naštvaný. K tomu přidejte, že jsem byl celkem dost vyklepaný ze všeho, co souviselo s mým novým nasazením, všechny ty obavy ohledně nové role, kterou jsem měl zastávat. Naše loučení také rozhodně nebylo romantickou komedií. Trochu jsem brečel a cítil jsem se mizerně kvůli tomu, že jsme strávili ve Státech pohromadě pouhých pár měsíců.

Musím přiznat, že jsem po svých návratech z nasazení nebyval vždy ta nejpříjemnější společnost. Před nadcházejícím nasazením jsme se svou rotou vycvičili za podpory jednotky SEAL Team 6 na letecké základně v Bagrámu. Během pobytu v tomto městě jsem pracoval s dalším rangerským

odstřelovačem jménem Pere, který mi opravdu ukázal, jak se to dělá. Působil nějakou dobu v oddílu sniperů a sloužil jako seržant odstřelovačské čety.

Když jsem se vrátil zpět do Georgie, bylo to, jako bych se ocitl v novém světě. Vždycky to byl takový pocit, ale tentokrát tomu ještě více napomohlo to, že Jessica předělala celý dům, zatímco jsem byl pryč. Věděl jsem, že bych kvůli tomu neměl být naštvaný. Nakonec – hledala způsoby, jak věci zlepšit, jak co nejlépe vydržet to čekání. Ale přesto. Je těžké otočit vypínačem a být normální Nick poté, co jsem byl *hla-vou vzhůru*, jak se říká nasazení v zámoří. Venku v terénu chcete, aby vše bylo stále stejné. Udržovat jakousi rutinu.

Věděl jsem, že musím ten vypínač znovu přepnout. Být zase tím druhým Nickem, tím chlápkem, kterým, abych byl upřímný, bylo po více než pěti letech v armádě nejjednodušší být. Jak jsme tam tak s Jessikou stáli u auta a objímali se, bylo to jako scéna z nějakého sci-fi. Ona tam stála, držela se mě a já byl jako mlžný, pomalu se vzdalující přízrak. Stejně to měli i ostatní hoši, kteří se podobně jako já snažili před odchodem dát si své věci do pořádku. Potom jsem opravdu odešel s posledním zamáváním Jessice, než jsem vplul do svého druhého života.

O hodinu později jsem už byl na cestě a padal na mě spánek vyvolaný změnou tlaku. O dvacet tři hodin později jsem už byl v Afghánistánu. S kalnýma očima a vyschlým krkem jsem stanul vprostřed takového horka, které Georgie

nemůže nikdy vyprodukovat – tohle byla maximálně suchá a spalující verze, přičemž každý náznak vlhkosti hned zmizel ve vzduchu.

Líbil se mi tenhle úvod do nového života. Signalizoval, že to bude opravdu něco nového. Tohle nebyly Státy. Když jsem se při vykládání a následném nakládání věcí při přípravě na cestu směrem na základnu rozhlížel kolem, nic se mi tu nezdálo povědomé. Ta tam byla jarní svěží krajina Georgie. Nikde jsem neviděl žádné chodníky, bílý laťkový plot lemující vozovku, žádné schránky u bytovým komplexů, ani vrzání a cvrlikání hmyzu. Jen vedro a pach sena a hnoje. Tohle bylo místo, kterému teď ten druhý Nick, ten, který se stal Strojem na smrt, mohl říkat domov. Nemohl jsem potřebovat žádné připomínky skutečného domova, které by jen zbytečně zaměstnávaly mou mysl. Tohle bylo mé pracovní prostředí a již jsem netoužil po žádných dalších rozptýleních.

Byl jsem také rád, že Pemberton a já jsme byli ubytováni v oblasti, která byla oddělena od zbytku základny. Všechny vojenské osoby jako by byly ve svém vlastním opevněném městě, plném cementových zátarasů, železných vrat, přepravních kontejnerů, drátěného pletiva a koncertin. Jestli mělo být tohle nasazení nudné, alespoň to tu bylo hezky uspořádané. S Pembertonem jsme našli naše soukromé pokoje, které připomínaly jednoduché hliníkové dvoupodlažní domy.

„To není špatné,“ řekl jsem si pro sebe, když jsem otevřel dveře. Místnost, která mohla mít tak 3,5 x 4,5 metru, obsa-

hovala pár skříněk, postel, stůl a židle. I když jsem se snažil nepřemýšlet o domově, tohle mě dostalo tím, jak moc mi to tady připomínalo pokoj, ve kterém jsem jako dítě vyrůstal v Marylandu. Můj otec byl štábním seržantem ve Fort Meade. Žili jsme ve skromném domě v Jessupu v Marylandu, kde jsem byl jen já, táta, máma a moje sestra Jasmine. Rodiče se seznámili v německém Augsburgu, kde oba sloužili. Moje matka měla hodnost desátníka, ale vůbec si na ni v uniformě nevzpomínám. Když jsem nastupoval do školy, odešla z armády, aby mohla být matkou na plný úvazek. S penězi to vždy bylo chabé, proto si matka přivydělávala práci pro UPS (přepravní společnost), Burger King a další, aby nám finančně přilepšila.

Vyrůstat na základně a žít v armádním bydlení mi nepřípadalo nijak neobvyklé. V tomhle jsem vyrůstal, stejně jako většina ostatních dětí, se kterými jsem se jako předškolák stýkal. Mé nejranější vzpomínky se týkají pobytu na základně, když mě otec s sebou někdy bral do práce. Nevěděl jsem, co dělá. Věděl jsem jen to, že každé ráno byla vztyčena americká vlajka, které jsme zasalutovali. Byl jsem veden k respektu k lidem, obzvláště pak mužům a ženám v uniformách, a také k vlajce vznášející se neustále někde v okolí. Tyto lekce, které jsem dostal jako předškolák, byly spíše nevyřčené. Až později, když jsem nastoupil do místní základní školy a pak na střední, jsem si plně uvědomil, že ten druh respektu, který prostupoval celou základnou, nebyl stejný jako

to, co existovalo ve světě mimo ni. Když jsem si vybaloval věci na základně ve Wilsonu, bylo to, jako bych s nimi vybaloval i některé tyto vzpomínky. Nikdy jsem nebyl nejkrásnější dítě na světě a vybavuji si svou školní lavici zaplavenou papíry s domácími úkoly, knihami, deskami a nejrůznějším haraburdím. Samozřejmě ne už doma. To bylo místo, kde muselo být vše vyskládáno do latě. Pravděpodobně můj největší úspěch na základní škole, kromě toho, že jsem zdárně procházel ročníky, bylo mé setkání s Jessikou. Byl jsem jedno z nejmenších dětí ve třídě, ale nad ní jsem se přesto tyčil. Už ve věku šesti let, ať byla malá, jak chtěla, vynikala Jessica svou energičností a temperamentem. Měla úžasný úsměv, kterým blýskala kolem, když pobíhala o přestávkách po dětském hřišti jako dynamo, vyzývající všechny okolo, aby se s ní pokusili udržet krok.

Přivezl jsem si s sebou fotku nás dvou, z doby, kdy jsme spolu ještě randili a vyjeli si do Ocean City. Pár papírových draků nám létalo nad hlavami na dokonale modré obloze, ale byl to Jessičin úsměv, který vše zastínil. Postavil jsem rámeček s fotkou na stůl a pokračoval ve vybalování. Ze sousední budovy se ozývalo štěkání, divoké a neústupné, se skrytou žádostí. Svým způsobem další připomínka domova. Vždy jsem míval kolem sebe rád psy a během předchozích nasazení jsem měl možnost vidět, jak mohou být služební psi efektivní a nápomocní při našich misích. Líbilo se mi na nich také to, že se chovali vlastně podobně jako my.

Jakmile měli na sobě postroj, byla vidět změna v jejich postoji. Najednou si připadali hrozně vážně. Posadili se více vzprímeně, uši se jim vypnuly do co největší výšky, jejich čenich sebou začal pošukávat a vypadalo to, jako by se jim zúžily zorničky.

Uvažoval jsem nad tím, jak výkonný budu muset být ve své nové roli. Vždycky jsem chtěl sloužit v armádě a musel dospět velmi, velmi rychle a naučit se věci dělat správným způsobem. Ale nechtěl jsem působit jako příliš velký zastánce tvrdé linie. Měl jsem získat velení, ale klíčové slovo bylo „já“. Chtěl jsem zůstat sám sebou, zůstat tím chlápkem, kterému každý říkal „Irv“. Sloužil jsem pod velením několika lídrů a věděl jsem, jaké to je být někým veden. Nikdo nechce mít pocit, že je mu jen přikazováno a jeho slovo nemá žádnou váhu. Realita je taková, že někdo velet musí a hierarchie velení je nezbytnou a dobrou věcí. Všichni zde měli svou úlohu. Byl jsem víc než jenom hodnost a titul, stejně jako ti kluci, kterým jsem zde měl pomáhat a mít je pod svou ochranou. Jednoduchost a upřímnost měly být mým každodenním mottem.

Moje myšlenky, týkající se toho, jak se zvládnou popasovat se svou novou rolí, byly přerušeny zvukem pageru. Příliš se mi nechtělo opouštět svou aktuální činnost, organizování nového pokoje, ale volala mě povinnost, což bylo samozřejmě mnohem důležitější. Popadl jsem svou výstroj a zbraň a zamířil do Pembertonova pokoje. Pomocí ramene jsem